

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 140/13
Luksemburg, 24 października 2013 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-616/11
T-Mobile Austria GmbH / Verein für Konsumenteninformation

Zdaniem rzecznika generalnego Melchiora Watheleta państwa członkowskie mogą zakazać odbiorcy płatności poboru opłat manipulacyjnych w sposób ogólny i bez dokonania różnicowania pomiędzy różnymi instrumentami płatniczymi

Zakaz ten może być stosowany także wobec spółek telefonii komórkowej

Zgodnie z dyrektywą w sprawie usług płatniczych¹ państwa członkowskie mogą zakazać pobierania opłat za korzystanie z danego instrumentu płatniczego² lub ograniczyć tę praktykę, poprzez którą przedsiębiorstwa będące odbiorcami płatności obciążają opłatami swoich klientów-płatników za korzystanie z danego instrumentu płatniczego. Praktyka ta ma na celu przerzucenie na klienta-płatnika kosztu korzystania, w szczególności, z kart kredytowych lub kart debetowych.

W Austrii istnieje zakaz stosowania przez odbiorców płatności opłat manipulacyjnych w sposób ogólny i bez dokonania różnicowania pomiędzy różnymi instrumentami płatniczymi.

T-Mobile Austria, jeden z dostawców telefonii komórkowej w Austrii, w swoich warunkach ogólnych przewiduje naliczenie opłaty manipulacyjnej w przypadku, gdy klient ureguje fakturę poprzez formularz płatności albo przez internet. Gdy klient zgłosi i stosuje taryfę „Call Europe”, jest on zobowiązany zapłacić dodatkowo 3 EUR, jeśli wybierze „płatność bez polecenia zapłaty albo karty kredytowej”, co obejmuje w szczególności płatność za pomocą formularza płatności albo poprzez bankowość elektroniczną („telebanking”).

Verein für Konsumenteninformation, austriackie stowarzyszenie konsumentów, uważa tę praktykę za sprzeczną z ogólnym zakazem pobierania opłat za korzystanie z danego instrumentu płatniczego mającym zastosowanie w Austrii. Stowarzyszenie to wniosło zatem skargę do sądów austriackich w celu zakazania T-Mobile Austria, po pierwsze, zapisywania spornego warunku w umowach, które spółka ta zawiera ze swoimi klientami oraz, po drugie, powoływania się na niego w obowiązujących umowach. Ze względu na to, że dwie pierwsze instancje uwzględniły te żądania, T-Mobile Austria skierowała sprawę do Oberster Gerichtshof (sądu najwyższego w Austrii).

Sąd ten zmierza przede wszystkim do ustalenia, czy dyrektywa, a konkretniej przyznane przez nią państwom członkowskim uprawnienie do zakazania pobierania opłat za korzystanie z danego instrumentu płatniczego ma zastosowanie – jak podnosi T-Mobile Austria – wyłącznie do dostawców usług płatniczych, czy również do spółek telefonii komórkowej. Następnie sąd najwyższy zmierza do ustalenia, czy przelew środków stanowi instrument płatniczy w rozumieniu dyrektywy objęty zakresem wspomnianego uprawnienia. Wreszcie sąd ten rozważa, czy ogólny zakaz pobierania opłat przez odbiorcę płatności, obowiązujący w Austrii, jest zgodny z dyrektywą.

W dzisiejszej opinii rzecznik generalny Melchior Wathelet uznał przede wszystkim, że **uprawnienie do zakazania pobierania opłat za korzystanie z danego instrumentu płatniczego, jakie dyrektywa przyznaje państwom członkowskim, ma zastosowanie do**

¹ Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylająca dyrektywę 97/5/WE (Dz.U. L 319, s. 1).

² Znanego często pod angielskim określeniem „surcharging”.

stosunku umownego łączącego operatora telefonii komórkowej jako odbiorcę płatności z jego klientem (konsumentem) jako płatnikiem.

Następnie doszedł on do wniosku, że **przelew środków („credit transfer”) zainicjowany albo formularzem płatności podpisanym przez płatnika, albo w bankowości internetowej („telebanking”) należy traktować jako „instrument płatniczy” w rozumieniu dyrektywy.**

Wreszcie rzecznik generalny jest zdania, że **dyrektywa nie sprzeciwia się zastosowaniu przepisów krajowych, takich jak przepis austriacki będący przedmiotem postępowania, który zakazuje odbiorcy żądania opłat manipulacyjnych w sposób ogólny i bez dokonania zróżnicowania pomiędzy różnymi instrumentami płatniczymi.**

Dyrektywa przyznaje bowiem państwom członkowskim **szeroki zakres uznania** przy podejmowaniu decyzji, czy i w jaki sposób mogą one skorzystać z uprawnienia do ustanowienia zakazu lub ograniczenia pobierania opłat za korzystanie z danego instrumentu płatniczego, aby pobudzać konkurencję, propagować korzystanie z wydajnych instrumentów płatniczych lub zapobiegać nadużyciom w ustalaniu cen.

Chociaż to do sądu najwyższego należy ocena, czy ogólny zakaz pobierania opłat za korzystanie z danego instrumentu płatniczego mający zastosowanie w Austrii w wystarczającym stopniu „wziął pod uwagę” te względy interesu ogólnego, **wyduje się, że ustawodawca austriacki nie przekroczył granic tego swobodnego uznania.**

W tym względzie rzecznik generalny stwierdził w szczególności, że praktyka³ pobierania opłat za korzystanie z danego instrumentu płatniczego prowadziła często do **nadużyć w zakresie ustalania opłat** przez niektóre przedsiębiorstwa, tzn. opłat nieproporcjonalnie wysokich w stosunku do kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwo w związku z przeprowadzeniem transakcji, w szczególności w przypadku, w którym konsumenci nie mogą uniknąć tych kosztów dodatkowych przez skorzystanie z innego instrumentu płatniczego. Okazuje się też⁴, że pobieranie opłat za korzystanie z danego instrumentu płatniczego było stosowane w celu wygenerowania dodatkowych przychodów, a nie w celu odzyskania od płatnika rzeczywistych kosztów, jakimi dostawca usług płatniczych odbiorcy obciążał go w związku z korzystaniem z instrumentu płatniczego.

W celu uniknięcia tego typu nadużyć i z uwagi na ogromną trudność w dokładnym ustaleniu współzależności pomiędzy kosztami rzeczywistymi a żądanymi opłatami, dyrektywa daje państwom członkowskim prawo wprowadzenia zwyczajnego zakazu pobierania opłat za korzystanie z danego instrumentu płatniczego⁵.

Jeśli chodzi o pobudzanie konkurencji, rzecznik generalny M. Wathelet zauważył, że ogólny zakaz pobierania opłat za korzystanie z danego instrumentu płatniczego zwiększa **przejrzystość opłat**, ponieważ sprzeciwia się temu, aby przedsiębiorstwo żądało od klienta, w przypadku skorzystania przez niego z danego instrumentu płatniczego, wyższej ceny końcowej aniżeli cena, którą wskazuje w swoich ogłoszeniach i którą klient porównuje z innymi ofertami opłat.

Zdaniem rzecznika generalnego nie należy zapominać, że zarówno dyrektywa, jak i prawo austriackie umożliwiają T-Mobile Austria oferowanie jej klientom zniżek, aby zachęcić ich do korzystania z instrumentów płatniczych wydajniejszych z jej punktu widzenia.

Ponadto rzecznik generalny uznał, iż **nie można uznać żądania T-Mobile Austria w przedmiocie ograniczenia w czasie skutków wyroku, jaki wyda Trybunał w niniejszej sprawie, w**

³ Według niedawnej oceny „skutków” z dnia 24 lipca 2013 r., towarzyszącej propozycji Komisji przyjęcia nowej dyrektywy w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, którą została uchylona dyrektywa 2007/64. Według tej oceny czternaście państw członkowskich wprowadziło ogólny zakaz poboru opłat za korzystanie z danego instrumentu płatniczego, dwanaście państw członkowskich dopuszcza pobór takich opłat, a jedno państwo, tj. Dania, zakazuje poboru takich opłat wyłącznie w stosunku do kart debetowych.

⁴ Według tej samej oceny skutków.

⁵ Rzecznik generalny stwierdził jednak, że propozycja dyrektywy przytoczona w przypisie 3 przewiduje m.in. uchylenie tego uprawnienia.

przypadku, gdyby Trybunał doszedł do wniosku, że przelew należy uznać za instrument płatniczy w rozumieniu dyrektywy oraz że dyrektywa nie sprzeciwia się ogólnemu zakazowi pobierania opłat przez odbiorcę płatności. Warunki takiego ograniczenia nie zostały bowiem spełnione. W szczególności T-Mobile Austria nie przedstawiła żadnych danych pozwalających Trybunałowi ocenić, czy rzeczywiście grożą jej poważne konsekwencje gospodarcze, gdyby Trybunał doszedł do takiego wniosku.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793